AGENTSCHAP
LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

Versie: 24/06/2025

VERHOGEN ORGANISCHE KOOLSTOFGEHALTE - 2025

//

AANPASSINGEN FICHE (zie groene tekst):

(1) 24/02/2025: verduidelijking onder maatregel 2, over de herkomst van houtsnippers

(2) 24/06/2025: verduidelijking onder punt 1.3

Bodems met een goed gehalte aan organische koolstof zijn beter bestand tegen erosie, zijn vruchtbaarder en kennen een betere waterhuishouding waardoor ze beter gewapend zijn tegen droogte of wateroverlast. Met verschillende maatregelen worden landbouwers gestimuleerd het organische koolstofgehalte in de bodem van hun percelen te verhogen. Dit kan door het gebruik van producten met een hoog koolstofgehalte, zoals stalmest, champost, compost of houtsnippers op percelen of via een aangepast teeltplan. Bij een aangepast teeltplan wordt door het gericht inzetten van teelten en teeltcombinaties een organische koolstoftoename gerealiseerd die op het volledige bedrijf aan een minimumdrempel moet voldoen. Indien u naast deze maatregelen ook goede bodemanalyse-resultaten kan voorleggen, wordt een extra vergoeding voorzien.

((klik op de vierkanten om de bijhorende uitleg te lezen)

- Actieve landbouwer
- Eenjarige ecoregeling, jaarlijks aan te vragen
- Subsidiebedrag afhankelijk van de gekozen maatregel: 50 – 602,5 euro/ha

1 SUBSIDIEVOORWAARDEN

1.1 ALGEMENE VOORWAARDEN

- U leeft de voorwaarden na die vermeld zijn in de algemene fiche over ecoregelingen en agromilieu-klimaatmaatregelen (zie fiche 'Subsidies voor ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen – algemeen').
- U bent **actieve landbouwer** in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) (zie fiche 'GLB – Actieve landbouwer' op de webpagina 'Actieve landbouwer').
- Het perceel is **subsidiabel landbouwareaal**.
- Het perceel is gelegen in het **Vlaams Gewest of Brussels Hoofdstedelijk Gewest**
- Het perceel moet in **eigen gebruik** zijn gedurende de teeltperiode van de hoofdteelt.
- U geeft ieder perceel in kwestie aan in de verzamelaanvraag en meldt elke wijziging van de initiële aangifte zodra die wijziging zich voordoet.
- Er mogen op het perceel **geen wettelijke verplichtingen** van toepassing zijn die de uitvoering van een of meer gelijkaardige voorwaarden vereisen die minstens zo ver gaan als de subsidievoorwaarden voor deze maatregel.

- Er mag op het perceel in hetzelfde jaar **géén andere subsidie** met één of meer gelijkaardige voorwaarden worden verleend.

1.2 MAATREGEL 1: HET VERHOGEN VAN HET ORGANISCHE KOOLSTOFGEHALTE VIA HET TEELTPLAN

- Het perceel was **bouwland in 2024 en 2023.**
- De maatregel wordt toegepast op het **volledige areaal bouwland dat in aanmerking komt voor deze maatregel** van het bedrijf, combinaties na te kijken in Tabel: Combinatiemogelijkheden ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen uit PDPOIII en het GLB strategisch plan 2023-2027 die u kan vinden op de webpagina 'Tabellen bij de verzamelaanvraag'.
- Enkel toepasbaar als het areaal bouwland dat in aanmerking komt minimum 0,50 ha bedraagt.
- Alle teelten die deel uitmaken van het teeltplan, zijn zichtbaar aanwezig tijdens de verwachte groeiperiode en zijn normaal ontwikkeld.
- Via het teeltplan wordt er per hectare bouwland **gemiddeld minstens 1.250 kilogram** effectieve organische koolstof (EOC) toename gerealiseerd.
- Een hogere toename leidt tot een hoger bedrag (zie subsidiebedrag).
- Een indicatie van het effectieve organische koolstofgehalte van de teelten kan online geraadpleegd worden in de tabel 'Tabel aanbreng organisch koolstof via teeltplan' op de webpagina 'Tabellen bij de verzamelaanvraag'.
  De landbouwer zal, wanneer hiernaar gevraagd wordt, voor sommige teelten (zoals Korrelmais (202)) moeten kunnen aantonen via de LV-AgriLens app (https://www.vlaanderen.be/landbouw/agrilens) dat het effectief om die teelten gaat. Indien dat niet kan worden aangetoond, wordt de EOC-waarde aangepast naar het gewas dat werkelijk werd ingezaaid. Als bewijs voor korrelmais moet er met de LV-AgriLens app een duidelijke foto worden genomen van de oogstresten tijdens of na de oogstwerkzaamheden.

1.3 MAATREGEL 2: HET GEBRUIK VAN PRODUCTEN MET EEN HOOG KOOLSTOFGEHALTE

- Het perceel was **bouwland of een blijvende teelt in 2024 en 2023,** geen blijvend grasland.
- De maatregel wordt toegepast op **perceelsniveau**. Er wordt een subsidiebedrag toegekend wanneer op een perceel bouwland of een blijvende teelt (geen blijvend grasland) een bepaalde hoeveelheid van het product wordt toegediend.
- Combinaties van producten met een hoog koolstofgehalte zijn mogelijk, binnen de wettelijke grenzen. Maximum twee producten kunnen gecombineerd worden op een perceel.
- Volgende producten met bijkomende voorwaarden kunnen in aanmerking komen:
  - Compost:
    - Het perceel moet in **eigen gebruik** zijn voor **bemesting** en voor de **hoofdteelt.**
    - Minstens **10 ton compost per ha**.
    - Extern aangekochte compost van erkende compostinstallaties (met VLACO attest). U moet beschikken over de facturen op naam voor deze compost. Indien geen facturen beschikbaar zijn, dan moet u de noodzakelijke mesttransportdocumenten ter beschikking hebben cfr. het mestdecreet.
    - Boerderijcompost, van eigen bedrijf en/of in samenwerkingsverband. U moet over een register beschikken, U mag zelf kiezen in welke vorm u dat register bijhoudt. Er is geen specifiek register nodig van een bepaalde instantie. In het register moet voor elk ingaand product de datum en de hoeveelheid worden geregistreerd die in de eigen composteerinstallatie gaat en waarin eveneens alle uitgaande hoeveelheid compost op datum wordt geregistreerd.
    - Vormen van compost die in aanmerking komen: groencompost, gft-compost, inmenging van stalmest met compost.

- Stalmest of champost:
  - Het perceel moet in **eigen gebruik** zijn voor **bemesting** en voor de **hoofdteelt**
  - Minstens **10 ton stalmest of champost per ha.**
  - Stalmest of champost van het eigen bedrijf of extern verkregen.
  - Stalmest bestaat uit een mengsel van stro, houtkrullen, vlaslemen of miscanthus en uitwerpselen van runderen, paarden, schapen, geiten of varkens. Mengsels met uitwerpselen van pluimvee worden niet beschouwd als stalmest. Stalmest heeft een droge stofgehalte van minimaal 20 procent. De vaste mest in het mengsel moet afkomstig zijn van dieren die zijn gehuisvest in ingestrooide stallen of van het bewerken van dierlijke mest met stro. De normbepalingen van het mestdecreet mogen niet overschreden worden. Stalmest mag afkomstig zijn van eigen dieren of van een derde. Indien de stalmest afkomstig is van een derde dan moet u de noodzakelijke mesttransportdocumenten ter beschikking hebben cfr. het Mestdecreet.
  - De landbouwer zal van elk perceel waarop stalmest/champost[(2)] wordt aangevoerd door middel van een foto moeten kunnen aantonen dat hij op dat perceel effectief stalmest/champost[(2] aanvoert. De foto is bij voorkeur genomen met de LV-AgriLens app (https://www.vlaanderen.be/landbouw/agrilens). De foto dient genomen te worden op het moment dat de stalmest/champost[(2] wordt uitgespreid, op het veld ligt of ondergewerkt wordt en waarbij duidelijk wordt aangetoond dat er effectief stalmest/champost[(2] is opgebracht.
  - Indien er geen afdoende bewijs voor stalmest beschikbaar is dan zal de bijkomende bestemming stalmest niet aanvaard worden.
  - Ook voor champost mogen de normbepalingen van het mestdecreet niet overschreden worden. Indien champost afkomstig is van een derde dan moet u de noodzakelijke mesttransportdocumenten ter beschikking hebben cfr. het mestdecreet
- Houtsnippers:
  - Het perceel moet in **eigen gebruik** zijn voor **bemesting** en voor de **hoofdteelt.**
  - Minstens **10 ton houtsnippers per ha afkomstig van het eigen bedrijf.**
  - De houtsnippers mogen **slechts eenmaal per vijf jaar op eenzelfde perceel** aangevoerd worden en moeten ondergewerkt worden.
  - De landbouwer zal van elk perceel waarop houtsnippers worden aangevoerd door middel van **een foto** moeten kunnen aantonen dat er effectief op dat perceel houtsnippers werden aangevoerd. De foto wordt bij voorkeur genomen met de LV-AgriLens app (https://www.vlaanderen.be/landbouw/agrilens). De foto dient genomen te worden op het moment dat de houtsnippers worden uitgespreid of ondergewerkt op het perceel.
  - Indien er geen afdoende bewijs voor de aanbreng van houtsnippers beschikbaar is, wordt de bijkomende bestemming houtsnippers niet aanvaard.
  - De **herkomst van de houtsnippers** moet worden aangegeven. De houtkanten, hagen en heggen, hout van het rooien van fruitbomen of boomkweek moeten aangegeven worden in de eigen verzamelaanvraag. Indien houtsnippers afkomstig zijn van bedrijfseigen knotbomen, moeten de knotbomen aanwezig zijn in een lopende beheersovereenkomst [(1)]. Indien deze houtachtige elementen niet of onvoldoende aanwezig zijn in de eigen verzamelaanvraag of in de lopende beheerovereenkomst om met de gebruikte omrekeningsfactoren de hoeveelheid houtsnippers te verklaren, dan zal de bijkomende bestemming voor het verhogen van het koolstofgehalte met houtsnippers niet aanvaard worden.
  - Gebruikte omrekeningsfactoren

Herkomst houtsnippers	Omrekeningsfactoren voor hoeveelheid houtsnippers
Hagen en heggen	60 kg/lopende meter/jaar
Houtkanten (Teeltcode 4)	60 kg/lopende meter/5 jaar

Herkomst houtsnippers	Omrekeningsfactoren voor hoeveelheid houtsnippers
Knotbomen (binnen Beheersovereenkomst)	300 kg/boom/5 jaar
Rooien van meerjarige hoog- en laagstamfruitteelt	75.000 kg/hectare
Rooien (jaarlijkse uitval) bij sierheesters	3.750 kg/hectare/jaar
Rooien (jaarlijkse uitval) Boomkweek – laanbomen, fruitbomen	2.400 kg/hectare/jaar
Rooien (jaarlijkse uitval) Boomkweek – bos- en haagplanten	6.375 kg/hectare/jaar
Rooien (jaarlijkse uitval) Boomkweek – solitaire bomen	1.050 kg/hectare/jaar

1.4 MAATREGEL 3: HET BEREIKEN VAN DE STREEFZONE VOOR HET ORGANISCHE KOOLSTOFGEHALTE

- Het perceel was **bouwland of een blijvende teelt in 2024 en 2023.**
- De maatregel kan enkel toegepast worden in combinatie met maatregel 1 en/of maatregel 2 waarbij voor die maatregel(en) aan de subsidievoorwaarden is voldaan op hetzelfde perceel als waar maatregel 3 wordt aangevraagd.
- Elk perceel bouwland of een blijvende teelt kan maar éénmaal per vijf jaar in aanmerking komen voor de subsidie.
- Er wordt voor elk perceel waarvoor de maatregel wordt aangevraagd een staal uit het jaar van aanvraag aangeleverd dat aantoont dat het perceel in goede bodemconditie (%OC en pH) is.

	%OC	pH
	Minimumwaarde	Streefzone
Zand	1,20	5,00 - 6,00
Zandleem	1,00	5,50 - 6,50
Leem	1,30	6,50 - 7,50
Klei	1,60	7,00 - 8,00

U laat de bodemstalen nemen op uw percelen en analyseren door een erkend laboratorium dat geconnecteerd is met DjustConnect. De data worden **ontsloten via het bodempaspoort, ten laatste 31 december 2025,** dat beschikbaar is op het e-loket Landbouw en Zeevisserij. Meer informatie over het bodempaspoort vindt u terug op de website www.vlaanderen.be/landbouw/bodempaspoort.

2 SUBSIDIEBEDRAG

2.1 MAATREGEL 1: TEELTPLAN

Het voorziene subsidiebedrag is afhankelijk van de hoeveelheid effectieve organische koolstof die wordt toegediend op het volledige areaal bouwland dat in aanmerking komt voor deze maatregel:

Gemiddelde hoeveelheid per hectare toegediende effectieve organische koolstof op volledige areaal dat in aanmerking komt	Voorziene subsidiebedrag per ha
Minstens 1.250 kg	70 euro/ha
Minstens 1.300 kg	100 euro/ha
Minstens 1.350 kg	130 euro/ha
Minstens 1.400 kg	160 euro/ha

2.2 MAATREGEL 2: GEBRUIK VAN PRODUCTEN MET HOOG KOOLSTOF-GEHALTE

Het voorziene subsidiebedrag is afhankelijk van het soort product dat wordt toegediend op het perceel bouwland of blijvende teelt:

Gemiddelde hoeveelheid per hectare toegediende aanvoer producten met een hoge C-inhoud op het perceel	Voorziene subsidiebedrag per ha
Minstens 10 ton compost per ha	130 euro/ha
Minstens 10 ton stalmest of champost per ha	50 euro/ha
Minstens 10 ton houtsnippers afkomstig van eigen bedrijf per ha	602,50 euro/ha

2.3 MAATREGEL 3: BEREIKEN VAN STREEFZONE (OC-GEHALTE EN PH-WAARDE)

Bijkomende vergoeding per hectare mits goede resultaten: 60 euro/ha.

3 SUBSIDIEAANVRAAG

De subsidieaanvraag voor maatregel 1 ‘verhogen van het effectieve organische koolstofgehalte van bouwland via het teeltplan’ zal via de **verzamelaanvraag 2025** verlopen. In het scherm ‘Verhogen organisch koolstofgehalte teeltplan’ onder het menu-item ‘Plant/bodem’ wordt jaarlijks aangevinkt dat men wil deelnemen aan de subsidiemaatregel. Het aanvinken van de maatregel moet uiterlijk **31 mei 2025** gebeuren.

De subsidieaanvraag voor maatregel 2 'het gebruik van producten met een hoog koolstofgehalte' verloopt ook via de **verzamelaanvraag 2025**. In het scherm 'Deelnameverklaring' onder het menu-item 'Plant/bodem' wordt jaarlijks aangevinkt voor welke producten (compost, stalmest/champost, houtsnippers) men wil deelnemen uiterlijk **31 mei 2025**. Bovendien moet hier ook een bijkomende bestemming opgegeven worden bij de percelen uiterlijk **31 oktober 2025.** Per perceel kunnen slechts 2 bijkomende bestemmingen van maatregel 2 (OCC, OCM, OCH) worden gezet. Indien men hagen/heggen wil aangeven in de verzamelaanvraag als herkomstbron voor houtsnippers, kan dit in het scherm 'Landschapselementen' onder het menu-item 'Plant/Bodem' (1).

Voor maatregel 3 'bereiken van de streefwaarde %OC en pH' moet de bijkomende bestemming 'OCS' gezet worden op het perceel uiterlijk **31 mei 2025**.

Maatregel verhogen organisch koolstofgehalte	Bijkomende bestemming
Aanbrengen van compost	OCC
Aanbrengen van stalmest/champost	OCM
Aanbrengen van houtsnippers	OCH
Bereiken van streefzone voor %OC en pH	OCS

4 SUBSIDIE COMBINEREN MET ANDERE SUBSIDIES

In bepaalde gevallen kunnen de subsidies voor ecoregelingen gecombineerd worden met elkaar of met andere subsidies zoals agromilieuklimaatmaatregelen of bio-hectaresteun. Zie combinatietabellen voor welke combinaties mogelijk zijn.

5 AANDACHTSPUNTEN

- De deelnameverklaring voor het aanbrengen van compost, stalmest, champost en houtsnippers moet uiterlijk 31 mei aangevinkt zijn, maar de bijkomende bestemming OCC, OCM, OCH kan gewisseld worden tot uiterlijk 31 oktober.
- Voor deze maatregel moeten voor verschillende onderdelen foto's genomen worden, bij voorkeur met de LV-AgriLens app. Indien de foto's niet genomen worden met de LV-AgriLens app, moeten er voldoende herkenningspunten aanwezig zijn. De verschillende foto's moeten enkel ingestuurd worden indien het agentschap hiernaar vraagt.
- Op de gevraagde foto moet een groot deel van het perceel zichtbaar zijn, alsook de gevraagde landbouwpraktijk (vb. dorser en gewasresten bij het oogsten van korrelmaïs, aanbrengen van stalmest of houtsnippers). Meer info vindt u op de webpagina van LV-AgriLens (https://www.vlaanderen.be/landbouw/agrilens
- Niet elk perceel komt in aanmerking voor de maatregel Verhogen organische koolstofgehalte via teeltplan, zoals percelen die geen bouwland waren in 2024 en 2023 of percelen met bepaalde bijkomende bestemming (zoals EEB – voorjaarsbraak met uitgestelde inzaai van maïs) komen niet in aanmerking. In het scherm van deze maatregel in de Verzamelaanvraag zie je een duidelijk overzicht van de percelen die wel in aanmerking komen. In de combinatietabellen kan u nagaan welke combinaties mogelijk zijn.
- Knotbomen zonder beheersovereenkomst komen niet in aanmerking als herkomstbron voor de houtsnippers voor maatregel 2, aanbreng van producten met hoge organische koolstof – houtsnippers.

- Houtsnippers moeten bedrijfseigen zijn. Houtsnippers van hagen/heggen of houtkanten van particulieren (tuinen) of andere niet-bedrijfseigen herkomstbronnen, zijn niet toegelaten [(1).]
- Voor maatregel 3, bereiken van de streefzone voor %OC en pH, komen staalnames van voorgaande campagnes niet in aanmerking. De staalname moet genomen zijn in 2025.

6 NIEUW IN 2025

- Voor de maatregel Verhogen organische koolstofgehalte via houtsnippers, moet de landbouwer vanaf 2025 een foto doorsturen wanneer de houtsnippers worden ondergewerkt op het perceel. De foto wordt bij voorkeur genomen met de LV-AgriLens app. Indien de foto niet met deze applicatie genomen wordt, moeten er voldoende herkenningspunten aanwezig zijn op de foto.
- Indien men steun aanvraagt voor de maatregel Verhogen organische koolstof – bereiken van streefzone voor pH en %OC. Voor %OC is er enkel nog een minimumwaarde waarboven het %OC van de staalname moet zijn om de goede bodemconditie aan te tonen. Voor pH blijft er een onder- en bovengrens waartussen de pH van de staalname moet zitten.

Kunstmatige creatie van voordelen
Iedere vorm van bedrijfsorganisatie of aangifte die artificieel opgezet wordt met het oog op het veilig stellen van steunbetalingen of het verkrijgen van meer betalingen, evenals het ontlopen van verplichtingen zoals conditionaliteit … wordt beschouwd als 'het kunstmatig creëren van voorwaarden om een voordeel te bekomen' conform artikel 62 van verordening (EU) nr. 2021/2116. Deze beoordeling zal over campagnes heen gebeuren en kan aanleiding geven tot correctieve acties.

Disclaimer
Het Vlaams Gewest heeft deze fiches met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld op basis van de meest actuele beschikbare informatie. Het Vlaams Gewest kan evenwel geen enkele garantie geven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze fiches. U mag deze informatie niet als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan beschouwen. Het Vlaams Gewest/de Vlaamse Gemeenschap kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor schade die u zou ondervinden door het gebruik van de informatie die in deze fiches/website is opgenomen.